

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Prevederile legale care stabilesc termenul de scadență, pentru plata facturilor de utilități, de 15 zile de la data emiterii acestora, contravin Constituției – Excepție de neconstituționalitate ridicată direct de către Avocatul Poporului

Avocatul Poporului a sesizat direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 42 alin. (6¹) și (9) din Legea nr. 51/2006, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 225/2016, apreciind că prevederile sus-menționate nu întrunesc exigențele art. 1 alin. (3) și (5), art. 21, art. 24 și art. 44 din Constituție.

În actuala reglementare, utilizatorii serviciilor de utilități publice sunt obligați să achite facturile în termenul de scadență de 15 zile, termen care însă curge **de la data emiterii facturilor**, iar nu data primirii facturilor. Avocatul Poporului consideră că, în condițiile în care termenul curge de la data emiterii facturii și, în plus, factura constituie titlu executoriu, dispozițiile legale criticate au un caracter excesiv pentru utilizatorii obligați să plătească factura în doar 15 zile de la emitere, nu de la primire, termenul instituit fiind unul **incert, care depinde de o serie de factori subiectivi, imprevizibili** (spre exemplu, operativitatea funcționării serviciilor de comunicare prin poștă). Poate că scopul unei asemenea modificări legislative este oferirea pentru furnizorii de servicii a unei modalități mai eficiente de valorificare a creanțelor, însă o asemenea soluție nu instituie nicio garanție pentru utilizatorii serviciilor de utilități publice.

Principiul legalității, statuat la nivel comunitar prin art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și consacrat la nivel național de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, implică o obligație pozitivă a

legiuitorului, de a reglementa prin texte clare și precise. Având în vedere că factura constituie, în actuala reglementare, titlu executoriu, este necesară asigurarea unui just echilibru între drepturile patrimoniale ale furnizorilor și cele ale utilizatorilor de servicii publice, care pot suferi vătămări ca urmare a aplicării acestor dispoziții inechitabile. Prin urmare, trebuie găsită o soluție legislativă care să permită și să garanteze exprimarea intereselor tuturor părților, asigurarea accesului liber la justiție și exercitarea dreptului la apărare.

Curtea Constituțională a României, prin **Deciziile nr. 26/2012 și nr. 582/2016**, a constatat că legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, respectiv criterii de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă **principiul securității raporturilor juridice**, având claritatea și previzibilitatea necesare.

Ca atare, din perspectiva nepredictibilității legii, Avocatul Poporului menționează că utilizatorii serviciilor publice se pot afla în situația de a primi factura după împlinirea termenului de scadență de 15 zile, termen care curge de la emitere. Avocatul Poporului apreciază că **soluția legislativă adoptată este lipsită de garanții în ceea ce îl privește pe debitorul obligației de plată a facturii**, neachitarea în termen putând avea importante consecințe asupra securității și stabilității raporturilor juridice, precum și asupra patrimoniului utilizatorului, fără ca întârzierea în îndeplinirea obligațiilor să îi fie imputabilă.

De asemenea, noua reglementare nu cuprinde nicio normă care să stabilească posibilitatea utilizatorului obligat să plătească o factură ce-i parvine după împlinirea termenului de scadență, de a-și exprima poziția sau opoziția, de a formula vreo apărare, de a proba buna sa credință și faptul că se găsește în situația de a plăti penalități pentru o întârziere care nu-i este nicidecum imputabilă. Lipsa unor prescripții exprese cu privire la mijloacele pe care debitorul le-ar putea folosi pentru a combate pretențiile creditorului face ca reglementarea preconizată să fie lipsită de

previzibilitate, permițând să planeze incertitudinea asupra unui act juridic care constituie titlu executoriu.

Totodată, dispozițiile legale criticate **aduc atingere dreptului de acces liber la justiție al utilizatorului, consacrat de art. 21 din Constituție**, în contextul în care momentul de la care începe să curgă termenul de scadență pentru plata facturii îl reprezintă data emiterii, **incertitudinea momentului primirii facturii de către destinatar constituind, în opinia Avocatului Poporului, un obstacol în exercitarea dreptului de acces la instanță**. Momentul de la care legiuitorul stabilește curgerea termenului de scadență nu este unul rezonabil, depășind cadrul constituțional referitor la asigurarea accesului la justiție. Or, prin efectul dispozițiilor criticate, se produce un dezechilibru în defavoarea utilizatorului de servicii publice, în sensul că acesta trebuie să suporte sancțiunea unor penalități ori chiar consecințele patrimoniale ale titlului executoriu, fără a avea măcar posibilitatea de a formula apărări înainte de producerea acestor consecințe juridice.

Întreaga motivație pe care se bazează opinia Avocatului Poporului se regăsește pe site-ul instituției, la secțiunea **Contencios constituțional – Excepții de neconstituționalitate**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt,
AVOCATUL POPORULUI

27 aprilie 2017